

Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

 Інна АНДРУШКО
30 серпня 2024 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Завідувач кафедри

філософії та суспільних наук

 Святослав ЧЕРКАСОВ
30 серпня 2024 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«Історія України та української культури»

Спеціальність	225 Медична психологія
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Медична психологія», 2022
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	філософії та суспільних наук
Лектор	доц ЗВО, к.іст.н. Валерій ЛАЦИБА
Контактна інформація	<i>philosophy@vntu.edu.ua,</i> <i>вул. Стуса, 2 (навчальний корпус №2), (0432)672943</i>
Укладач силабусу	ст. викл. ЗВО Наталія ІВАНОВА

1.

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 3, складова циклу дисциплін загальної підготовки
Курс/семестр	1 курс (1-2 семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	60 годин / 2 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	1
Структура дисципліни	Лекції – 10 год. Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 20 год.
Мова викладання	українська
Форма навчання	денна. При встановленні законодавством надзвичайних ситуацій форма проведення занять може бути змінена на змішану.

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Предметом вивчення навчальної дисципліни є державотворчі процеси в історії України; особливості культурогенези українського народу, національно-культурні цінності, сформовані в різні історико-культурні періоди. Відіграє важливу роль у формуванні гармонійної особистості лікаря-громадянина незалежної держави, оскільки вивчення забезпечує розвиток національної свідомості, загальної культури й соціалізації особистості.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки в середній загальноосвітній школі: «Історія України і всесвітня історія», «Людина і світ», «Громадянська освіта», «Основи правознавства», «Художня культура», «Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво», «Українська література», «Зарубіжна література».

Мета курсу та його значення для професійної діяльності є світоглядно-пізнавальна підготовка студентів-медиків, формування їх патріотизму як теоретичного підґрунтя університетського рівня підготовки та актуалізація національної свідомості майбутньої лікарської еліти.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння соціально-гуманітарних дисциплін, які забезпечують подальшу підготовку студентів-медиків: «Історія світової культури», «Соціологія та медична соціологія», «Політична культура та громадська діяльність медичного працівника», «Основи економічних теорій», «Філософія», «Логіка. Формальна логіка», «Етика та деонтологія у медицині», «Історія медицини», «Арт-терапевтичні практики», «Соціальна медицина, громадське здоров'я та біостатистика», «Історія психології та сучасні напрямки психології», «Загальна психологія», «Соціальна психологія», «Психологія конфлікту», «Військово-медична психологія», «Психічне здоров'я в умовах війни», «Психологія професійної діяльності лікаря», «Психологія спілкування», «Основи комунікативної компетентності», «Професійна комунікація в медицині», що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання:

формування культури особистості, майбутнього лікаря на засадах гуманізму та загальнолюдських цінностей, за умов оволодіння базовим набором загальних та спеціальних компетентностей, теоретико-методологічними знаннями з дисципліни та практичними вміннями і навичками

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

- розуміти об'єктивних закономірностей суспільно-історичного процесу;
- періодизацію основних цивілізаційних змін у людському суспільстві;
- трактувати роль і значення народних мас, політичних партій і громадських об'єднань в історичному процесі;
- усвідомлювати вплив і внесок визначних політичних, військових, культурних діячів, представників української науки, мистецтва, охорони здоров'я, духовенства у творенні української державності;
- прогнозувати реальні перспективи існування сучасної української держави, її органічне входження до європейської і світової спільноти.
- засвоїти загальнокультурний та мистецький матеріал, що позначає собою поняття «культура українського народу»;
- розуміти досягнення українського народу на кожному історичному етапі з часів трипільської культури і до наших днів;
- критично аналізувати і з наукових позицій оцінювати закономірності суспільно-історичного розвитку;
- співвідносити і аналізувати події і факти різних історичних досліджень і наукових напрямів, самостійно їх оцінювати, робити відповідні висновки і узагальнення;
- вести толерантну наукову полеміку, використовувати різні види доказів і спростувань, відстоювати свою точку зору на різноманітні події і явища суспільного життя;
- самостійно готувати реферативні, творчі роботи і публічні виступи з історії України та української культури, присвячені найбільш актуальним проблемам історії українського державотворення, утвердження демократії та громадянського суспільства.
- аналізувати культурний розвиток України в різні історичні періоди, давати порівняльну характеристику вітчизняної й зарубіжної культури;
- інтерпретувати особливості національної культури українського народу, його духовні цінності та пріоритети;
- робити висновки про відродження та перспективи розвитку української культури в умовах державної незалежності;
- збагачувати власну духовну культуру шляхом самоосвіти, творчо працювати над поглибленням і вдосконаленням культурно-освітніх знань.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль 1. Історія України та української культури	1 семестр 60 год/2 кредити	Лекції №№1–5 Практичні заняття №№1–15 Теми для самостійного опрацювання №№1–5
---	-------------------------------	---

Дисципліна включає 9 тем, 1 модуль.

Тема 1. Київська Русь. Галицько-Волинська держава. Культура княжої доби

Тема 2. Українські землі у складі Литви та Польщі. Виникнення українського козацтва.

Самобутність української культури (XIV – пер. пол. XVII ст.)

Тема 3. Гетьманщина в Україні. Духовно-культурне життя (др. пол. XVII – XVIII ст.)

Тема 4. Суспільно-політичний рух та національно-культурне відродження в Україні (XIX – поч. XX ст.)

Тема 5. Українська державність у 1917–1921 рр. Національно-культурне пробудження

Тема 6. Україна в 20-30-і роки XX ст. Утвердження радянського тоталітарного режиму.

Культура в умовах «соцреалізму»

Тема 7. Україна в умовах Другої світової війни (1939–1945).

Тема 8. Криза радянської тоталітарної системи. Культурне життя (1945–1991 рр.)

Тема 9. Національно-державне та духовно-культурне відродження України (1991 – н. ч.)

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних етапів історії України.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

1. Оперувати методами історичного та системного аналізу, методом порівняння державотворчих явищ та процесів, особливості різних культурних епох.
2. Оцінювати значення і роль, порівнювати політику державних і політичних діячів
3. Порівнювати форми політичного устрою різних державних утворень.
4. Визначати ознаки авторитарних та тоталітарних режимів.
5. Визначати ідейно-політичні течії.
6. Визначати видову, жанрову та стилістичну різноманітність мистецтва.
7. Розрізняти художньо-естетичні напрямки, обґрунтовувати їх вплив на суспільне життя
8. Давати характеристику творчої діяльності видатних представників української культури.
9. Відтворювати, тлумачити та використовувати у повсякденному житті основні терміни та поняття.
10. Навчитись формулювати самостійні судження про найважливіші події, обґрунтовано відстоювати свої погляди та позиції, формулювати запитання опоненту.
11. Знати і вміти добирати літературу для підготовки доповіді та до практичного заняття, вміти долучати інформаційні матеріали до контексту програмного матеріалу.

На практичних заняттях студенти доповідають, дискутують, обґрунтовано відстоюють свої погляди та позиції, формулюють висновки до опрацьованої теми та розв'язують завдання.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять, вивчення тем для самостійної позааудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, альбомів, плакатів, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем. Контроль засвоєння тем самостійної позааудиторної роботи здійснюється на заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи, напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сторінці кафедри на сайті університету.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра філософії та суспільних наук /Студенту/Очна форма навчання/ *Медицина психологія* / 1 курс /Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії> Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне опитування
Підсумковий контроль дисципліни – дифзалік по завершенню 2 семестру	Методи: письмове опитування Згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)
Засоби діагностики успішності навчання	теоретичні питання

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf))

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль з дисципліни	Оцінка за дифзалік: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180–200	A	відмінно	зараховано
170–179,99	B	добре	
160–169,99	C	добре	
141–159,99	D	задовільно	
122–140,99	E	задовільно	
0–121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–121,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки та поведінки під час сигналу «Повітряна тривога!» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 15 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри, діяти згідно встановлених інструкцій під час виникнення надзвичайних ситуацій.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні завдань робоче місце має зберігатись у порядку.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування та під час виконання пошукових і групових завдань.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті університету

<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>) своєму чи черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, теми якої оприлюднені на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація / Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є **Microsoft Team**, **Google Meets**. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії> / Студенту).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>/ Студенту.

9. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>/ Студенту).

10. Питання до підсумкового контролю дисципліни опубліковані на сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії/> Студенту).

Силабус з дисципліни «Історія України та української культури» обговорено та затверджено на засіданні кафедри філософії та суспільних наук (протокол №1, від 29 серпня 2024 року)

Відповідальний за курс

Валерій ЛАЦИБА

Завідувач кафедри

Святослав ЧЕРКАСОВ